

Rosa de Montellà

Filla i neta de pagesos cerdans, la Rosa va néixer al Vilar d'Urtx l'any 1941. Ben petita, l'any 1944, amb els seus pares van a anar a viure a Santa Llocaia, a l'Alta Cerdanya, on es va posar a servir per a la important família dels Montellà.

En la seva infantesa dues figures van marcar considerablement el seu esperit: l'abat Énaud i la institutriu Maguerite Cristòfol, que li van transmetre els valors de solidaritat envers el món rural on vivia. Als 17 anys s'enamorà i es va casar amb Gabriel de Montellà, propietari de dues granges a Palau, amb qui va viure junta fins a la mort del seu marit, l'any 2003. Van tenir un únic fill, també nomenat Gabriel. El matrimoni es va dedicar a explotar les seves finques agrícoles, arribant a gestionar fins a 130 Ha.

Això no obstant, ben aviat va percebre la decadència del món rural a la comarca, la necessitat del desenvolupament agrícola i la mecanització de la seva pagesia, per la qual cosa llavors la Rosa va decidir agafar un paper més actiu, de manera que des de l'any 1960 va incorporar-se a diferents associacions, des dels Foyers Ruraux, fins a la Jeneusse Agricole Chrétienne i els Jeunes Agriculteurs.

L'any 1984 va impulsar la instal·lació de la vinya més alta d'Europa, el Clos de Cal Mateu, a Santa Llocaia, i la creació del Museu de Cerdanya a l'edifici de l'antiga vegueria, inaugurat al públic l'any 1992. Així mateix, va promocionar la diversificació de les activitats agrícoles a la comarca, amb noves actuacions, com, per exemple, la venda directa des del productor al consumidor. També va impulsar el desenvolupament del turisme rural.

Va ser membre de la Mutualité Sociale Agricole, de la que fou presidenta entre 1989 i 2003. També, des de 1977, és membre del consell d'administració de l'associació Joseph Sauvy, de la qual fou presidenta entre 2002 i 2014, sent actualment presidenta honorària. Des del 2010 és membre del consell consultor de l'Associació Europea de Cooperació Territorial de l'Hospital de Cerdanya i ha format part dels consells de vigilància de l'Hospital de Thuir i de l'Agència Regional de Salut de Toulouse.

Ha estat membre fundador de diferents institucions i actuacions, com l'Associació de Concursos de Gossos de Pastor d'Osséja, el premi Cerdà de l'Any o la Confraria Major del Rosselló, entre altres entitats.

Al llarg de la seva carrera ha rebut diverses condecoracions franceses, tals com: Chevalier du Mérite Agricole (1976), Officier du Mérite Agricole (1993), Chevalier dans l'Ordre National du Mérite (1997), Commandeur du Mérite Agricole (2000), Chevalier dans l'Ordre National de la Légion d'Honneur (2011) i l'Étoile Européenne du Dévouement Civil.